

Behandelwijzer

Dialyse

www.nwz.nl

Inhoud

1. Belangrijke telefoonnummers en adressen	3
2. Waarom deze brochure?	5
3. De voorbereiding: de nierfalenpolikliniek	6
4. Nierfunctievervangende therapieën	8
5. Wie werken er op de dialyseafdeling?	9
6. Vakantie en dialyse	13
7. Meer informatie	14
8. Tot slot	14
9. Opmerkingen en suggesties	14
10. Eigen aantekeningen	15
11. Inlegvellen	16

Eigendom van

Naam

Adres

Postcode

Plaats

Telefoonnummer

Als u dit boekje vindt, dan verzoeken wij u dringend om contact op te nemen met de eigenaar.

■ 1. Belangrijke telefoonnummers en adressen

Noordwest Ziekenhuisgroep, locatie Alkmaar

Adres: Wilhelminalaan 12, 1815 JD Alkmaar

- de dialyseafdeling, locatie Alkmaar: is geopend van zondagavond 22.00 uur tot en met zaterdagavond tot 20:30 uur, telefoon 072 - 548 2855.
Buiten deze tijd is er een dienstdoende dialyseverpleegkundige bereikbaar.
U belt met het algemene nummer van locatie Alkmaar, telefoon 072 - 548 4444 en u vraagt naar de dienstdoende dialyseverpleegkundige
- PD-team (peritoneaal dialyse): de medewerkers van het PD-team kunt u bereiken van maandag tot en met zaterdag van 07:30 tot 20:30 uur, telefoon 072 - 548 2855
Buiten deze tijd is er een dienstdoende dialyseverpleegkundige bereikbaar.
U belt met het algemene nummer van locatie Alkmaar, telefoon 072 - 548 4444 en u vraagt naar de dienstdoende dialyseverpleegkundige
- diëtetiek: 072 - 548 3552
- polikliniek interne geneeskunde: 072 - 548 3322
- nierfalenpolikliniek: 072 - 548 3320
- maatschappelijk werk: 072 - 548 2855

Noordwest Ziekenhuisgroep, locatie Den Helder

Adres: Huisduinerweg 3, 1782 GZ Den Helder

Algemeen telefoonnummer: 0223 - 696 969

- de hemodialyseafdeling in Den Helder is geopend van maandag t/m zaterdag van 07:30 uur tot 19:30 uur. U kunt de afdeling bereiken via telefoon 0223 - 69 6730 of 0223 - 69 6731.
Buiten deze tijden kunt u contact opnemen met het algemene nummer van Noordwest Ziekenhuisgroep, locatie Alkmaar, telefoon 072 - 548 4444.
U wordt dan doorverbonden met de dienstdoende dialyseverpleegkundige

Noordwest Ziekenhuisgroep, locatie Texel

Adres: Hof 20, 1794 AZ Oosterend

De hemodialyseafdeling op Texel is telefonisch bereikbaar via Noordwest Ziekenhuisgroep, locatie Alkmaar, telefoon 072 - 548 2855.

Patiëntenverenigingen

Meer informatie over patiëntenverenigingen vindt u op:

- www.hollandsnoorden.com
- www.nvn.nl

■ 2. Waarom deze brochure?

U bent gestart of start misschien met een therapie die uw nierfunctie vervangt. Dit gebeurt op één van de dialyseafdelingen van Noordwest Ziekenhuisgroep.

Met deze informatiemap willen we u wegwijs maken op de dialyseafdelingen van Noordwest Ziekenhuisgroep.

U vindt informatie over de organisatie van de afdeling en andere wetenswaardigheden. Zo kunt u thuis alles nog eens rustig doorlezen.

In de map lichten we de behandelmethoden slechts kort toe. Voor uitgebreide informatie verwijzen wij u naar de website van:

- www.nierwijzer.nl
- www.nieren.nl

Heeft u vragen?

Deze informatiemap zal niet al uw vragen beantwoorden en kan ook geen persoonlijk gesprek vervangen.

Mocht u na het lezen van de map nog vragen hebben of wilt u ergens over praten, dan kunt u terecht bij één van de verpleegkundigen van de dialyseafdeling.

Met vriendelijk groet,

De medewerkers van de dialyseafdeling Noordwest Ziekenhuisgroep

■ 3. De voorbereiding: de nierfalenpolikliniek

Wanneer uw behandelend arts heeft vastgesteld dat uw nierfunctie achteruit gaat wordt u doorverwezen naar de nierfalenpolikliniek van Noordwest Ziekenhuisgroep.

Het woord nierfalen staat voor de periode die voorafgaat aan dialyse, niertransplantatie of conservatieve behandeling.

Waarom is de nierfalenpolikliniek belangrijk?

- omdat we nierfunctievervangende therapie (zoals dialyse of niertransplantatie) zo lang mogelijk willen uitstellen
- omdat het belangrijk is dat u zo fit mogelijk bent. Ook als u ervoor kiest om geen nierfunctievervangende therapie te ondergaan
- om u te helpen bij het bepalen welke vervolgbehandeling voor u het meest geschikt is
- om u tijdens de overgangsfase naar nierfunctievervangende behandeling of conservatieve behandeling zo goed mogelijk te begeleiden
- om u duidelijk te maken hoe u zelf zo veel mogelijk grip op de vervolgbehandeling kunt krijgen

Het nierfalenteam

De nefroloog

U kunt terecht bij de nefroloog voor informatie over:

- uw nierziekte
- de behandeling en medicatie
- verschillende nierfunctievervangende therapieën

De nefroloog controleert regelmatig uw nierfunctie en stemt hier de nierfunctievervangende therapie op af. Hij/zij onderzoekt ook of u in aanmerking komt voor niertransplantatie. Soms is een bepaalde behandeling uit medisch oogpunt niet mogelijk.

De nierfalenverpleegkundige

Deze gespecialiseerde verpleegkundige begeleidt u in het proces van de achteruitgang van de nierfunctie. U krijgt informatie over de functie van de nieren en wat er gebeurt als de nieren niet goed meer werken. De verschillende vormen van nierfunctievervangende behandeling of conservatieve behandeling worden met u besproken.

Deze nierfalenverpleegkundigen werken ook op de dialyseafdeling.

Diëtist(e)

De diëtist(e) vertelt u over de relatie tussen voeding en nierziekten. Meestal kunt u uw nierfunctie beïnvloeden door uw eetpatroon aan te passen. Een dergelijk dieet is dan helemaal afgestemd op uw persoonlijke situatie. Wij willen er graag samen met u voor zorgen dat uw lichamelijke conditie en voedingstoestand zo goed mogelijk is.

Medisch maatschappelijk werk

Welke nierfunctievervangende therapie u ook kiest, de behandeling is ingrijpend. Dit kan grote invloed hebben op allerlei aspecten van uw dagelijks leven en dat van uw naaste(n). Daarom maakt het medisch maatschappelijk werk deel uit van het nierfalenteam. Hij/zij overlegt geregeld met de andere deskundigen.

In de nierfalenfase belt de medisch maatschappelijk werker u voor een afspraak bij u thuis. Hij/zij is opgeleid om u te ondersteunen bij het inpassen van de nierfunctievervangende therapie in uw dagelijks leven.

De medisch maatschappelijk werker helpt u met praktische tips, maar geeft ook psychosociale ondersteuning.

■ 4. Nierfunctievervangende therapieën

Er zijn verschillende mogelijkheden voor nierfunctievervangende therapie:

- thuisdialyse: hemodialyse of buikvliessoeling (peritoneaal dialyse)
- centrumdialyse (hemodialyse): dit gebeurt in Alkmaar, Den Helder of Texel
- nachtdialyse: dit gebeurt in Alkmaar
- niertransplantatie: de voorbereidende onderzoeken zijn in Alkmaar of Den Helder. De transplantatie gebeurt in een academisch ziekenhuis
- conservatieve behandeling

■ 5. Wie werken er op de dialyseafdeling?

Dialyse is een ingewikkelde behandelvorm die invloed heeft op uw lichamelijk, psychisch en sociale situatie. Daarom werken er op de afdeling naast nefrologen, verpleegkundig specialist en dialyseverpleegkundigen, ook medisch maatschappelijk werkers, diëtisten, secretariael medewerker, medische technici, helpenden en service medewerkers. In totaal zo'n 100 medewerkers.

Onderstaand vindt u een overzicht van wie u allemaal op de afdeling tegen kunt komen.

Afdelingsmanager

Een afdelingsmanager leidt de dialyseafdeling. De afdelingsmanager wordt ondersteund door een aantal seniorverpleegkundigen. Circa 4 keer per jaar is er een overleg met patiëntenvereniging Hollands Noorden.

Dialyseverpleegkundigen

Alle verpleegkundigen hebben de specialistische opleiding tot dialyseverpleegkundige gevolgd na hun verpleegkundige opleiding. Sommigen volgen deze opleiding nog. De dialyseafdeling is ook een opleidingscentrum en leidt algemeen verpleegkundigen op tot dialyseverpleegkundigen. Verpleegkundigen krijgen regelmatig verplichte bijscholing over de nieuwste ontwikkelingen.

Op de dialyseafdeling krijgt elke patiënt een eerst verantwoordelijke dialyseverpleegkundige toegewezen.

Op de dag van de dialysebehandeling zorgt een dialyseverpleegkundige voor u. Dit kan een ander zijn dan de eerst verantwoordelijke dialyseverpleegkunde, omdat die niet altijd aanwezig is. De eerst verantwoordelijke dialyseverpleegkundige behartigt uw belangen, en gaat regelmatig met u in gesprek.

Als u start met een nierfunctievervangende behandeling, dan krijgt u steeds voor een half jaar een vaste nefroloog.

Artsen en specialisten

Nefrologen zijn artsen die gespecialiseerd zijn in de behandeling van nierziekten. U krijgt steeds voor een half jaar een vaste nefroloog. Daarna wisselen de nefrologen van patiënten. Zij doen dit om alle patiënten te leren kennen. Naast

nefrologen kunt u ook te maken krijgen met arts-assistenten, die in opleiding zijn tot internist. Ook krijgt u te maken met een verpleegkundig specialist. Arts-assistenten zijn volledig bevoegde artsen die onder verantwoordelijkheid van en in nauw overleg met de nefroloog werken. Uw vaste nefroloog is dus eindverantwoordelijk voor uw medische zorg en het verloop van uw dialysebehandeling. De arts bezoekt u gemiddeld één maal per week tijdens de hemodialysebehandeling.

Overleg op de afdeling

Acute problemen worden van maandag tot en met vrijdag 's ochtends besproken met de nefrologen, internisten in opleiding, verpleegkundig specialist en dialyseverpleegkundige. Zo nodig wordt de behandeling bijgesteld.

Een keer per jaar wordt uw behandeling doorgenomen tijdens een multidisciplinaire patiëntenbespreking. Zo nodig wordt uw behandeling bijgesteld. Behalve artsen zijn hierbij ook aanwezig: maatschappelijk werkers, diëtisten, uw eerst verantwoordelijke dialyseverpleegkundige en verpleegkundig specialist.

Als voorbereiding op deze bespreking krijgt u een uitnodiging voor een jaarsprek met uw nefroloog op de polikliniek. Wij raden u aan deze uitnodiging te accepteren. Het kan erg prettig zijn om buiten de dialyseafdeling uw behandeling door te spreken en nieuwe afspraken te maken.

Medisch Maatschappelijk Werk

Een intensieve en langdurige dialysebehandeling is ingrijpend en kan leiden tot gevoelens van onzekerheid, angst en verdriet. Wellicht heeft u vragen over werk, financiën, huisvesting of andere gevolgen ten aanzien van de ziekte. De maatschappelijk werkers van de dialyseafdeling kunnen u psychosociale en praktische ondersteuning bieden. Zowel u als uw naaste omgeving kunnen altijd een beroep doen op de diensten van een maatschappelijk werker. Dit kan direct of via een andere zorgverlener van de dialyse- of verpleegafdeling.

Diëtisten

Voeding speelt een belangrijke ondersteunende rol bij het dialyseren. Als u gaat dialyseren krijgt u een persoonlijk dieetadvies. Daarom maakt een diëtist deel uit van het behandelteam op de dialyseafdeling. Als u gekozen heeft voor

de hemodialyse, komt de diëtist tijdens het dialyseren regelmatig bij u langs. Bij de peritoneaal dialyse krijgt u een afspraak met de diëtist. Deze afspraak wordt gecombineerd met uw bezoek aan arts en dialyseverpleegkundige. Mocht u de diëtist niet treffen, dan kunt u aan een medewerker van de dialyseafdeling vragen of deze de diëtist wil vragen om contact met u op te nemen. U kunt ook zelf contact opnemen met de afdeling:

- locatie Alkmaar, telefoon 072 - 548 3552
- locatie Den Helder, telefoon 0223 - 69 6969

Medisch technicus

De medisch technicus of dialysetechnicus is verantwoordelijk voor het onderhoud van dialyseapparatuur en installaties. Er worden strenge, internationale eisen gesteld aan de apparatuur en de dialysevloeistoffen. De dialyseverpleegkundige en de dialysetechnicus kunnen uw vragen over de apparatuur beantwoorden. De locaties Den Helder en Texel worden door Fresenius Medical Care onderhouden.

Secretariële medewerker

Als u tijdens kantooruren belt, krijgt u meestal een medewerker van het secretariaat te spreken. Zij staan u te woord en verbinden u zo nodig door. Zij zijn verantwoordelijk voor de administratie van alle verrichtingen die u op de afdeling ondergaat. Daarnaast zorgen zij voor de verwerking van aanvragen voor laboratoriumbepalingen en ander onderzoek. Ook helpen zij u met vragen over tijdstippen van onderzoeken.

Helpenden

Helpenden ontvangen u op de afdeling, brengen u naar uw dialysestoel en helpen u installeren. Er worden hoge eisen gesteld aan de hygiëne en advisering op een dialyseafdeling. Zij helpen de verpleegkundigen bij het aanvullen van materialen op de afdeling en ondersteunen de dialyseverpleegkundigen bij de zorg. Ook maken zij dialysegebonden apparatuur en werkruimtes schoon.

Servicemedewerkers

Servicemedewerkers verzorgen voor u koffie, thee en eten. Ook ondersteunen zij bij de dagelijkse schoonmaak.

Huishoudelijk medewerkers

De huishoudelijk medewerkers houden werkruimtes en sanitaire voorzieningen schoon. Houdt u er rekening mee dat na het dweilen de vloer wat glad kan zijn.

■ 6. Vakantie en dialyse

Wij kunnen u helpen met uw aanvraag voor een vakantiedialyse. U moet dan eerst de plaats regelen van uw vakantiedialyse. Daarna regelt u uw verblijf. De ervaring leert dat er vaak een beperkt aantal plaatsen voor vakantiedialyse beschikbaar zijn.

Als u op vakantie gaat, is het prettig als u dit tijdig doorgeeft aan uw verpleegkundige. Dan kunnen wij daar rekening mee houden met de planning.

Op onderstaande websites kunt u informatie vinden over dialysecentra over de hele wereld:

- www.hditravel.com
- www.globaldialysis.com
- www.nierstichting.nl

■ 7. Meer informatie

Via internet kunt u veel informatie vinden over dialyse.

Enkele nuttige sites zijn:

- www.nieren.nl
- www.sickandsex.nl
- www.nierstichting.nl
- www.mijneigenkoers.nl
- www.niernieuws.nl
- www.nierwijzer.nl

■ 8. Tot slot

De dialysebehandeling is een intensieve behandeling, waardoor er veel in uw lichaam gebeurt. U kunt daarom na verloop van tijd anders gaan denken over de kwaliteit van uw leven of wat u zou willen als uw conditie sterk achteruit gaat. Hierover kunt u altijd praten met uw behandelend arts, medisch maatschappelijk werk of uw dialyseverpleegkundige.

■ 9. Opmerkingen en suggesties

Heeft u nog vragen naar aanleiding van deze brochure? Of heeft u informatie gemist? Dan horen wij dit graag van u.

U kunt uw vragen en ideeën doorgeven aan de dialyseverpleegkundige van de dialyseafdeling.

■ 10. Eigen aantekeningen

■ 11. Inlegvellen

Noordwest Ziekenhuisgroep

Postbus 501

1800 AM Alkmaar

www.nwz.nl

tel 072 - 548 4444

Colofon

Redactie dialyse
communicatie

Druk Ricoh

Bestelnummer 144629

Op alle onderzoeken en behandelingen van Noordwest Ziekenhuisgroep zijn de algemene voorwaarden van Noordwest Ziekenhuisgroep van toepassing, zie www.nwz.nl